

Aquest lloc pot utilitzar algunes "cookies" per a millorar la seva experiència de navegació. Si us plau, abans de continuar amb la seva navegació per el nostre lloc web, li recomanem que llegeixi la **POLÍTICA DE COOKIES**.

(<http://reusdigital.cat/nota-legal#cookies>)

Accepto la política de cookies

[Publicitat \(/publicitat\)](/publicitat) [Contacte \(/contactar\)](/contactar) [Qui som \(/qui-som\)](/qui-som) [Hemeroteca \(/hemeroteca\)](/hemeroteca)

reusdigital.cat

(/) Dimecres, 01 d'Abril de 2020

Cerca

[PORTADA \(/NODE/85474\)](/NODE/85474) | [REUS \(/NODE/85474/SECCIO/4/REUS\)](/NODE/85474/SECCIO/4/REUS)

[EL CAMP \(/NODE/85474/SECCIO/5/EL-CAMP\)](/NODE/85474/SECCIO/5/EL-CAMP)

[PRIORATDIGITAL \(/NODE/85474/SECCIO/75/PRIORATDIGITAL\)](/NODE/85474/SECCIO/75/PRIORATDIGITAL)

[CATALUNYA \(/NODE/85474/SECCIO/12/CATALUNYA\)](/NODE/85474/SECCIO/12/CATALUNYA) | [ECONOMIA \(/NODE/85474/SECCIO/6/ECONOMIA\)](/NODE/85474/SECCIO/6/ECONOMIA)

[ESPORTS \(/NODE/85474/SECCIO/8/ESPORTS\)](/NODE/85474/SECCIO/8/ESPORTS) | [CULTURA \(/NODE/85474/SECCIO/9/CULTURA\)](/NODE/85474/SECCIO/9/CULTURA)

[AGENDA \(/NODE/85474/SECCIO/10/AGENDA\)](/NODE/85474/SECCIO/10/AGENDA) | [OPINIÓ \(/NODE/85474/SECCIO/7/OPINIO\)](/NODE/85474/SECCIO/7/OPINIO)

[DIGUES LA TEVA \(/NODE/85474/SECCIO/13/DIGUES-LA-TEVA\)](/NODE/85474/SECCIO/13/DIGUES-LA-TEVA) | [ENQUESTES \(/ENQUESTES\)](/ENQUESTES)

Sobre l'enveja sana

01 d'Abril de 2020, per Biel Ferrer (</autor/62685>)

0

Cedida

Detall de la portada de 'L'enveja'

M'he adonat, Marina, Porras, Martí, que, a L'enveja (Barcelona: Fragmenta editorial, octubre del 2019), hi cites, com a "autoritas", l'aristòcrata francès François De La Rochefoucauld (els seus aforismes) talment com Siri Hustvedt cita la baronessa alemanya Elsa von Freytag-Loringhoven (els seus poemes) a Records del futur (Barcelona: Edicions 62, maig del 2019): de l'aristòcrata, «L'amor propi converteix els homes en idòlatres d'ells mateixos i els convertiria en tirans dels altres si la fortuna els procurés els mitjans suficients.»; de la baronessa, «I el bon Déu parlà amb el meu cor net / Amablement, al meu cor net / Digué: 'Si vols, tira't un pet'. Mireu si en fou d'amable, amb el meu cor net.» En acabat de llegir el teu llibre, volia empalmar amb el de l'Anna Punsoda, La luxúria, però el confinament pel covid-19 m'ha impedit anar a ca l'Isidre, la llibreria Gaudí de Reus, a mirar-me'l -el llibre admet compra electrònica, no he aclarit pas si té versió eBook..., però prefereixo l'olor color de poma del paper i el tracte amable de les llibreteres, com el que sé que em dispensaries si mai anava a la llibreria de Rubí on treballes - i per això he enfilat la lectura de la novel·la de la Siri Hustvedt (la companya de Paul Auster, que tant havia llegit fa tant de temps i que recordo especialment, per raons personalíssimes, com a director de la pel·lícula Lulu on the bridge que vaig veure al cine-club del Centre de Lectura). En acabat, fas ús d'un munt de noms (com a bona comparatista que ets) per a il·lustrar conceptes que tu dius a la teva manera i els altres a la seva: Joseph de Maistre, Pla, Ferrater, Proust, Valéry, Nietzsche, Kierkegaard, David Carabén (Mishima), Leonard Cohen, Balzac, Yeats, Austen, Faulkner, Isop i fins i tot Disney (déu n'hi do el joc que t'arriba a donar el personatge de Malèfica de «La bella dorment») i això em fa pensar que ets una persona molt més llegida que jo, i que tu ets de bon llegir també.

Alhora, m'he fixat que hi fas servir la crítica biogràfica, que jo em pensava que era obsoleta (d'ençà que els professors Dolors Oller i Enric Sullà em van convèncer de les poques coses que sé de Teoria Literària a la UAB els anys 80 del segle passat). La crítica biogràfica, la fas anar tant en el cas d'autors que cites (sobretot Rodoreda: dels personatges del seu Mirall trencat, en fas una anàlisi pregona) com en el teu propi cas: esmentes algun episodi amb un teu ex i amb una teva àvia que et fan servei per a il·lustrar idees que pretens exposar i que saps demostrar. Va ser del Pere Ballart, de qui primer vaig llegir, al seu assaig El contorn del poema (Barcelona: Quaderns Crema, 1998) que sí, que se n'havia aixecat la veda, de la crítica biogràfica, i que això de fer servir dades biogràfiques i paratextos dels autors ja tornava a ser ben vist per a entendre i comentar l'obra, segons com (no tot s'hi valia, però, és clar). Recordo una crítica ferotge contra Josep Piera quan gosà fer una operació així al llibre Jo sóc aquell que em dic Ausiàs March (Barcelona: Edicions 62, 2001) i recordo que una de les noses que em van fer nosa per a fer meva del tot la

poesia de Miquel Martí i Pol va ser saber que molts poemes seus feien referència a la malaltia que ell patia, l'esclerosi múltiple. Potser em cal saltar la tanca i anar més enllà. Amb tu, ja m'hi he posat (els meus alumnes dirien, errats, ficat).

M'ha meravellat la teva capacitat de rumiar i de tenir tu mateixa idees pròpies. M'admira, per exemple, el que fas a la pàgina 35 quan ets capaç de categoritzar diversos pecats relacionats amb l'enveja (la supèrbia en seria el revers, de la mateixa manera que la gelosia seria el revers de la ira) i de fer, a la pàgina 48, la taxonomia dels 7 pecats capitals segons si són de cor calent (pecats corporals): la luxúria, la ira i la gola; o si són de sang freda (pecats cerebrals): l'avarícia, la supèrbia, la mandra i l'enveja. Però, sobretot, m'ha agradat que hagis sabut proposar-nos, als teus lectors, una sortida digna i positiva a l'enveja: l'admiració. I també he trobat molt interessant la teva metaliterària conclusió sobre les virtuts de la ficció com a mirall que reflecteix una alternativa possible a la vida que un hom fa.

M'ha interessat força, doncs, i te'n felicito per això, el doble enfocament universal i concret, internacional i nacional, del teu pecat capital: quan parles de les misèries del país (la tirania de mediocritat contra el pensament lliure i agosarat d'algú) i alhora de certs individus de certa edat que estan de tornada de tot i es tornen uns cínics i no saben gaudir de la vida fins al final i s'amaguen rere una cultura llibresca que els fa una colla d'imbècils i d'amargats.

[Per cert, igual com el teu assaig breu i intens forma part de la col·lecció que l'editorial Fragmenta ha batejat amb el temptador epígraf «Sèrie Pecats Capitals» (vegeu <http://www.fragmenta.cat/ca/actualitat/presentacions/1350959>

(<http://www.fragmenta.cat/ca/actualitat/presentacions/1350959>)), per què no aplegues en un mateix llibre els teus articles esparsos sobre Gabriel Ferrater -i fins i tot sobre tots dos germans: el Joan i el Biel-, els completes amb alguna aportació més si cal i el publiques, el recull, l'Any Ferrater, l'any 2022, o abans i tot?] Els claudàtors són, potser, pel coi de confinament, però també perquè no sé pas si ja hi havies pensat i ara jo em poso on no toca. L'enhorabona pel teu assaig, Marina. M'ha fet pensar molt en el meu capteniment: no me n'acuso pas, però, de ser envejós perquè mai no n'he estat i tampoc no en soc ara, francament, gens ni mica: t'ho demostraré dient-te que, tot i que m'hauria fet molta il·lusió haver estat capaç d'escriure l'assaig que tu has sabut escriure tan bé, no te'n tinc pas, d'enveja, sinó que et confesso la meua admiració (crítica, sempre) més sincera, de debò. (Per qui també sento admiració és pel ministre noruec de Desenvolupament internacional, que avui ha dit això: «Hem encarregat 1000 respiradors a Laerdal Medical. No els necessitem tots, però així podem contribuir a l'ajut internacional enviant-los allà on facin falta». Això faria Catalunya si els polítics covards que ens van traïr haguessin gosat materialitzar la independència que vam guanyar el Primer d'Octubre.) Finalment, també volia dir-te que t'agraeixo molt que m'has ajudat a rumiar, a analitzar moltes persones que conec: la bona literatura és un mirall en què has de poder mirar-t'hi, qüestionar-t'hi, entendre-t'hi, projectar-t'hi.

Biel Ferrer Puig és filòleg i professor de Llengua Catalana i Literatura a l'institut Gabriel Ferrater de Reus.

Etiquetes:

Digues la teva (/tags/digues-la-teva) 'L'enveja' (/tags/l'enveja) llibres (/tags/lilibres)

Literatura (/tags/literatura)

NOTÍCIES RELACIONADES:

Un compte de Twitter proposa fer una parada de Sant Jordi a casa (/noticies/cultura/un-compte-de-twitter-proposa-fer-una-parada-de-sant-jordi-casa)